

WSTĘP	7
1. BEZDOMNOŚĆ W ŚWIETLE BADAŃ I PROPOZYCJI DEFINICYJNYCH	15
1.1. Badania problemu we współczesnej Polsce	15
1.2. Definicje bezdomności	23
2. GEOGRAFIA, SKALA I SPOŁECZNA STRUKTURA ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI W POLSCE	39
2.1. Geografia, skala i dynamika zjawiska	39
2.1.1. Geografia bezdomności	39
2.1.2. Skala zjawiska jako problem badawczy	53
2.1.3. Liczba bezdomnych w Polsce – próba szacunku	60
2.1.4. Dynamika zjawiska w Polsce współczesnej	69
2.2. Społeczno-demograficzna struktura populacji	78
2.2.1. Płeć	78
2.2.2. Wiek	81
2.2.3. Stan cywilny i posiadane dzieci	86
2.2.4. Wykształcenie i kwalifikacje zawodowe	89
2.2.5. Stan zdrowia	92
2.2.6. Bezdomne rodziny	101
3. SPOŁECZNO-EKONOMICZNE PRZYCZYNY ZJAWISKA	107
3.1. Wprowadzenie	107
3.2. Poziom mikrospołeczny	108
3.2.1. Metodyka i przedmiot badań	108
3.2.2. Uwarunkowania indywidualnych losów życiowych ...	113
3.3. Uwarunkowania makrospołeczne	122
3.3.1. Rynek pracy i warunki zatrudnienia	122
3.3.2. Ubóstwo	123
3.3.3. Eksmisje i wymeldowania	124
3.3.4. Mieszkalnictwo	131

3.3.5. Problemy adaptacji społecznej osób opuszczających instytucje	137
3.3.5.1. Propozycje terminologiczne	137
3.3.5.2. Zakłady karne	139
3.3.5.3. Domy dziecka	142
3.3.5.4. Szpitale	146
3.3.6. Klęski żywiołowe	149
3.4. Przyczyny bezdomności – podsumowanie	150
4. BEZDOMNOŚĆ JAKO FORMA ŻYCIA	155
4.1. Cechy sytuacji życiowej	155
4.2. Zdolność do pracy	156
4.3. Bezdomność a włóczęgostwo	159
4.4. Bezdomność płytka, a bezdomność głęboka	164
4.5. Źródła środków utrzymania	166
4.6. Formy życia społecznego	170
4.6.1. Bezdomni jako zbiorowość	170
4.6.2. Poza schroniskami	175
4.6.3. W schroniskach	181
4.6.4. Cechy więzi społecznej	183
5. ORGANIZACJA I EFEKTYWNOŚĆ POMOCY DLA BEZDOMNYCH W POLSCE	185
5.1. Prawne podstawy polityki społecznej państwa	185
5.1.1. Zasady i cele	185
5.1.2. Struktura odpowiedzialności	189
5.1.3. Podmiotowy i przedmiotowy zakres pomocy	195
5.2. Inicjatywy obywatelskie	199
5.3. Struktura pomocy dla bezdomnych	202
5.3.1. Stan ogólny i podział sektorowy infrastruktury	202
5.3.2. Podział sektorowy a zarządzanie usługami socjalnymi ..	205
5.3.3. Podział funkcjonalny i standardy usług	206
5.3.4. Finansowanie i tworzenie bazy materialnej	211
5.3.4.1. Źródła finansowania	211
5.3.4.2. Sposoby finansowania ze środków publicznych ..	219
5.3.5. Zakres współdziałania i systemowej spójności	221
5.3.6. Kontrola merytoryczna i finansowa	226

5.4. Programy pomocy dla bezdomnych	230
5.5. Drogi wychodzenia z bezdomności	236
5.6. Luki i niejasności prawne a praktyka pomocy	239
5.7. Stopień zaspokajania potrzeb – realizacja zadań państwa, rola podmiotów niepaństwowych	247
6. PROPONOWANE KIERUNKI ZMIAN	251
6.1. Wnioski z diagnozy – wprowadzenie	251
6.2. Pomoc społeczna	251
6.3. Polityka społeczna państwa	263
6.4. Perspektywa Unii Europejskiej	267
ZAKOŃCZENIE	269
BIBLIOGRAFIA	271
SPIS TABEL	283